

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΒΙΒΛΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ
ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΔΡΑΣΕΩΝ 2017-2018, 2018-2019 και 2019-20
<https://websites.auth.gr/biblicalstudieslab/>

Στο Εργαστήριο Βιβλικῶν Σπουδῶν επιδιωκόμενο είναι να συνδέεται κατά το δυνατόν η έρευνα με την εκπαίδευση. Οι συμμετέχοντες ερευνητές διενεργούν έρευνα, τα αποτελέσματα της οποίας επεξεργάζονται κατάλληλα και διαχέουν στο ακαδημαϊκά ενδιαφερόμενο κοινό, πρωτίστως στους φοιτητές/τριες. Μέσα σ' αυτό το πλαίσιο, τα τελευταία χρόνια έχουν αναπτυχθεί οι εξής τέσσερις (4) δράσεις:

Α' ΔΡΑΣΗ

ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΥΜΒΑΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΕΞ ΑΠΟΣΤΑΣΕΩΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

«Η ΚΟΙΝΗ ΕΛΛΗΝΙΣΤΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ ΤΗΣ ΑΓΙΑΣ ΓΡΑΦΗΣ ΚΑΙ Η ΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΗΤΗΣ ΔΙΑΣΤΑΣΗ»

Βλ. διαδικτυακή ενημέρωση στην ιστοσελίδα [orthodoxianewsagency.gr](https://www.orthodoxianewsagency.gr):
<https://www.orthodoxianewsagency.gr/epikairoτητα/i-koini-ellinistiki-glossa-tis-agias-grafis-kai-i-politismiki-tis-diaستي/>

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Κ Ε Δ Ι Β Ι Μ

ΚΕΝΤΡΟ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗΣ
ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗΣ

ΑΝΑΓΚΑΙΟΤΗΤΑ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

Τα ελληνικά βιβλικά κείμενα αποτελούν μέρος της ελληνικής, της ευρωπαϊκής, αλλά και της οικουμενικής παιδείας, αποτελούν δε αντικείμενο και της ελληνικής εκπαιδευτικής διαδικασίας, είτε με το μάθημα των Θρησκευτικών είτε με μαθήματα της Ελληνικής γλώσσας. Ως εκ τούτου, το Πρόγραμμα καλύπτει την ανάγκη πληρέστερης και ειδικότερης κατάρτισης των εκπαιδευτικών θεολόγων, αλλά και φιλόλογων. Επιπλέον ικανοποιεί και τα ενδιαφέροντα εκείνων που ασχολούνται

ερευνητικά ή ακόμη και ερασιτεχνικά με τα ελληνικά κείμενα της Αγίας Γραφής, καθώς και γενικότερα με την Κοινή Ελληνιστική.

Επιπλέον, τα κείμενα της Αγίας Γραφής αποτελούν άμεσο αντικείμενο αναφοράς της εκκλησιαστικής εκπαίδευσης, καθώς και γενικότερα της εκκλησιαστικής διακονίας είτε με την κατήχηση είτε με το κήρυγμα είτε με την καθ' οιονδήποτε τρόπο θεολογική πληροφόρηση του ποιμνίου. Το Πρόγραμμα ανταποκρίνεται στην ανάγκη του έγκυρου καταρτισμού ιερέων, ιεροκηρύκων, κατηχητών στο έργο τους από ειδικούς επιστήμονες.

Περαιτέρω, το Πρόγραμμα συμπληρώνει ένα κενό που υπάρχει στη διδασκαλία της Κοινής Ελληνιστικής γλώσσας, η οποία, παρά την αναγνωρισμένη επιστημονικά σημασία της, δεν διδάσκεται στη Μέση Εκπαίδευση, με αποτέλεσμα να θεωρείται λανθασμένα ότι καλύπτεται από την κλασική Αρχαία Ελληνική και να μένουν άγνωστες ή παρερμηνευμένες οι περισσότερες πτυχές της.

ΣΚΟΠΟΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

Ο σκοπός του προγράμματος είναι διπλός:

- αφενός επιδιώκει να καταστήσει το ελληνικό βιβλικό κείμενο της Αγίας Γραφής προσιτό και κατανοητό στον σύγχρονο αναγνώστη και να δώσει, ιδιαίτερα, στους εκπαιδευτικούς εργαλεία για τη διδασκαλία του,
- και αφετέρου επιζητεί να αναδείξει και να κάνει ευρύτερα γνωστό ένα πολύτιμο κομμάτι της Αρχαίας Ελληνικής Γλώσσας, την Κοινή Ελληνιστική, στην οποία έχει γραφεί το βιβλικό κείμενο και η οποία αποτελεί σημαντικό κρίκο μέσα στην αδιάλειπτη συνέχεια της Ελληνικής γλώσσας μέχρι σήμερα.

Συγκεκριμένα, η γλωσσική προσέγγιση στα ελληνικά κείμενα της Αγίας Γραφής δεν θα περιοριστεί στην εξέτασή τους ως εκκλησιαστικών λειτουργικών κειμένων, αλλά θα είναι γλωσσικά ολιστική και μεθοδολογικά διεπιστημονική. Χωρίς να παραθεωρεί την εκκλησιαστική χρήση τους, το Πρόγραμμα εξετάζει την Ελληνική γλώσσα των βιβλικών κειμένων από την άποψη της γλώσσας ως πολιτισμικού αγαθού, φέροντας σε σύγκλιση τη γλωσσολογική, την πολιτισμική και τη θεολογική θεώρηση.

Τους σκοπούς αυτούς διαμόρφωσε η μακρά ερευνητική και εκπαιδευτική εμπειρία της επιστημονικά υπεύθυνης του Προγράμματος, καθηγήτριας Κυριακούλας Παπαδημητρίου, η οποία ως φιλόλογος και θεολόγος, διδάσκει το μάθημα της Αρχαίας Ελληνικής γλώσσας των βιβλικών κειμένων επί 20ετία περίπου στο Α.Π.Θ. με διδακτορική εξειδίκευση στη Γλώσσα της Καινής Διαθήκης.

Ειδικότερα **οι στόχοι** του Προγράμματος είναι οι εξής:

1. ανάπτυξη της ικανότητας γλωσσικής κατανόησης του ελληνικού βιβλικού κειμένου μέσα στην πολιτισμική του συνάφεια με τις ιστορικές προεκτάσεις των γλωσσικών δεδομένων του μέσα στην κοινωνική και εκκλησιαστική ζωή
2. συμβολή στη θεολογική ερμηνεία των ελληνικών βιβλικών κειμένων και στη γλωσσική μελέτη της Ελληνικής γλώσσας και του πολιτισμικού της εμπλουτισμού κατά την περίοδο της σύνταξης της Αγίας Γραφής
3. προβολή της διαχρονίας της Ελληνικής γλώσσας και της σπουδαίας θέσης που έχει μέσα σ' αυτήν η Κοινή Ελληνιστική με κύριο εκπρόσωπο τα ελληνικά βιβλικά κείμενα.

Σύμφωνα με τους παραπάνω σκοπούς και στόχους, το Πρόγραμμα αποβλέπει στην απόκτηση των εξής **μαθησιακών αποτελεσμάτων**:

- δυνατότητα αναγνώρισης των μορφολογικών και συντακτικών φαινομένων της γλώσσας των ελληνικών βιβλικών κειμένων και ευρύτερα της Κοινής Ελληνιστικής
- ικανότητα σημασιολογικής και ερμηνευτικής εμβάθυνσης με αναφορά στη χρήση της γλώσσας μέσα στην ιστορικοκοινωνική και πολιτισμική συνάφεια της εποχής των ελληνικών βιβλικών κειμένων
- απόκτηση δεξιότητας στη μετάφραση και στη νοηματική-θεολογική ανάλυση των ελληνικών κειμένων της Αγίας Γραφής χωρίς εξάρτηση από τις υπάρχουσες μεταφράσεις και αναλύσεις.

ΣΕ ΠΟΙΟΥΣ ΑΠΕΥΘΥΝΕΤΑΙ

Το πρόγραμμα απευθύνεται σε:

- πτυχιούχους πανεπιστημιακής εκπαίδευσης Τμημάτων Θεολογίας, Ανωτάτων Εκκλησιαστικών Ακαδημιών, Φιλολογίας, Ιστορίας και Αρχαιολογίας, Φιλοσοφίας και άλλων ειδικοτήτων των Ανθρωπιστικών Σπουδών, που ενδιαφέρονται για την Ελληνική γλώσσα της Αγίας Γραφής και ευρύτερα για την Κοινή Ελληνιστική
- αποφοίτους και ερευνητές, που ασχολούνται με τα ελληνικά βιβλικά κείμενα διεπιστημονικά, από γλωσσικής, θεολογικής ή πολιτισμικής άποψης και μελετούν την Κοινή Ελληνιστική
- κληρικούς, ιεροκήρυκες, κατηχητές και σε όσους διακονούν τον λόγο της Εκκλησίας μελετώντας τα ιερά κείμενα
- όσους έχουν εγκύκλιες γνώσεις της Αρχαίας Ελληνικής και επιθυμούν να γνωρίσουν ουσιαστικά και υπεύθυνα την Ελληνική γλώσσα της Αγίας Γραφής και να εμπλουτίσουν τις γνώσεις τους για την Κοινή Ελληνιστική γλώσσα των ελληνιστικών και ελληνορωμαϊκών χρόνων.

ΔΟΜΗ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

ΘΕΩΡΗΤΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ: Ο σκοπός του Προγράμματος, που είναι η εξέταση της Ελληνιστικής Κοινής των βιβλικών κειμένων ως πολιτισμικού αγαθού, υπαγορεύει τον τρόπο με τον οποίο δομείται και παρουσιάζεται το περιεχόμενό του. Τρία βασικά εργαλεία της σύγχρονης Γλωσσολογίας χρησιμοποιούνται για τη διδασκαλία της ύλης:

α) Η **δομολειτουργική προσέγγιση** της γλώσσας, σύμφωνα με την οποία οι γραμματικές και οι συντακτικές δομές της Ελληνικής γλώσσας των βιβλικών κειμένων εξετάζονται σε συνδυασμό μεταξύ τους, με γνώμονα τη λειτουργία τους για την οργάνωση του μηνύματος.

β) Παράλληλα, και ειδικά για το λεξιλόγιο της γλώσσας, εφαρμόζεται η **σημασιολογική και πραγματολογική προσέγγιση**, σύμφωνα με τις οποίες εξετάζονται οι σημασιακές αλλαγές των λέξεων και εκφράσεων κατά την κειμενική αλλά και την ιστορικο-κοινωνική συνάφειά τους, ανάλογα, μάλιστα, προς τη συγκεκριμένη χρήση τους, όπως εμφανίζεται στη γλωσσική πράξη του αρχαίου κειμένου. Και

γ) Η προσέγγιση μέσω του **σώματος κειμένων της ελληνιστικής εποχής, και κυρίως των παπύρων και επιγραφών**, όπου διασώζεται η καθομιλουμένη Κοινή της εποχής

της Καινής Διαθήκης. Η εξέταση αυτού του γλωσσικού υλικού είναι αναγκαία και απαραίτητη, καθόσον είναι ο μόνος και ασφαλής τρόπος να έχουμε τη 'ζωντανή' μαρτυρία της καθημερινής χρήσης της γλώσσας εκείνη την εποχή.

Τα παραπάνω εργαλεία συνδυάζονται με τα πορίσματα της **βιβλικής επιστήμης**, η οποία παρέχει τον κατάλληλο εξοπλισμό για την ερμηνευτική ανάλυση των κειμένων της Αγίας Γραφής και τη θεολογική τους κατανόηση.

ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ: Η εκπαιδευτική μεθοδολογία είναι υβριδική, καθώς το πρόγραμμα διεξάγεται:

- α) με συμβατική διδασκαλία πρόσωπο προς πρόσωπο,
- β) με σύγχρονη εξ αποστάσεως εκπαίδευση, και
- γ) με ασύγχρονη εξ αποστάσεως εκπαίδευση.

Για τη συμβατική διδασκαλία χρησιμοποιείται αίθουσα της Θεολογικής Σχολής Α.Π.Θ. κατάλληλα εξοπλισμένη, για τη σύγχρονη εξ αποστάσεως εκπαίδευση η μέθοδος BigBlueButton, και για την ασύγχρονη εξ αποστάσεως εκπαίδευση η ηλεκτρονική τάξη Moodle στο ηλεκτρονικό περιβάλλον e-learning του Α.Π.Θ.

ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ ΠΟΥ ΕΡΓΑΖΕΤΑΙ ΣΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

Κυριακούλα Παπαδημητρίου

Καθηγήτρια Καινής Διαθήκης με ειδικευση στη Γλώσσα, Ερμηνεία και Ερμηνευτική, Τμ. Ποιμαντικής και Κοινωνικής Θεολογίας Α.Π.Θ. Επιστημονική υπεύθυνη και διδάσκουσα.

Άννα Αναστασιάδη-Συμεωνίδη

Ομότιμη Καθηγήτρια Γενικής Γλωσσολογίας με ειδικευση στη Λεξικολογία και Λεξικογραφία, Τμήμα Φιλολογίας Α.Π.Θ. Διδάσκουσα.

Παντελής Νίγδελης

Καθηγητής Αρχαίας Ελληνικής Ιστορίας με ειδικευση στην Επιγραφική, Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας Α.Π.Θ. Διδάσκων.

Αικατερίνη Τσαλαμπούνη

Αναπληρώτρια Καθηγήτρια Καινής Διαθήκης με ειδικευση στην Ερμηνεία, Θεολογία και Ιστορία Χρόνων της Καινής Διαθήκης, Τμ. Ποιμαντικής και Κοινωνικής Θεολογίας Α.Π.Θ. Διδάσκουσα.

Ευαγγελία Δάφνη, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια Παλαιάς Διαθήκης-Μετάφρασης των Εβδομήκοντα, Τμήμα Ποιμαντικής και Κοινωνικής Θεολογίας Α.Π.Θ. Διδάσκουσα.

Ασημάκης Φλιάτουρας

Λέκτορας Ιστορικής Γλωσσολογίας, Τμήμα Ελληνικής Φιλολογίας Δ.Π.Θ. Διδάσκων.

Κατερίνα Χατζοπούλου, Δρ. Ιστορικής Γλωσσολογίας University of Chicago, μεταδιδακτορική ερευνήτρια στον Τομέα Γλωσσολογίας, Τμήμα Φιλολογίας Α.Π.Θ. Διδάσκουσα.

Ροδή Γεωργιάδου

Γλωσσολόγος και θεολόγος, υπ. Δρ Καινής Διαθήκης, Τμ. Ποιμαντικής και Κοινωνικής Θεολογίας Α.Π.Θ. Συνεργάτης.

1. Πρόγραμμα Δια Βίου Μάθησης 2018-19

ΤΙΤΛΟΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

Η ΚΟΙΝΗ ΕΛΛΗΝΙΣΤΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ ΤΗΣ ΑΓΙΑΣ ΓΡΑΦΗΣ ΚΑΙ Η ΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΗ ΤΗΣ ΔΙΑΣΤΑΣΗ

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΥΠΕΥΘΥΝΗ : Κυριακούλα Παπαδημητρίου, Καθηγήτρια, Τμήμα Ποιμαντικής και Κοινωνικής Θεολογίας, Διευθύντρια Εργαστηρίου Βιβλικών Σπουδών

ΧΡΟΝΙΚΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ: Το Πρόγραμμα διεξάγεται κατά το εαρινό εξάμηνο του 2019 (Μάρτιο-Μάιο), διαρκεί **οκτώ (8) εβδομάδες**, στη διάρκεια των οποίων θα προσφέρονται στους εκπαιδευόμενους 2 τρίωρα μαθήματα, στα οποία –παράλληλα με τη διδασκαλία– θα γίνεται πρακτική άσκηση και θα απαιτείται εξέταση με τη συμπλήρωση ερωτηματολογίων και την παράδοση επιμέρους εργασιών.

Προσφέρονται, επιπλέον, 2 τρίωρα μαθήματα, στην αρχή και στο τέλος του Προγράμματος, το εισαγωγικό και το ανακεφαλαιωτικό.

Δ.Ω. και ECTS: Το σύνολο των διδακτικών ωρών ανέρχεται στις **54 ώρες** και ο συνολικός φόρτος εργασίας με την παρακολούθηση, την άσκηση, τη μελέτη, την εξέταση και τη σύνταξη των εργασιών αντιστοιχεί σε **5 ECTS**.

Χορηγείται ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΤΙΚΟ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗΣ από το Α.Π.Θ.

2. Πρόγραμμα Δια Βίου Μάθησης 2019-20

ΤΙΤΛΟΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

Η ΚΟΙΝΗ ΕΛΛΗΝΙΣΤΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ ΤΗΣ ΑΓΙΑΣ ΓΡΑΦΗΣ ΚΑΙ Η ΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΗ ΤΗΣ ΔΙΑΣΤΑΣΗ. Β΄ ΚΥΚΛΟΣ: Η ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΤΩΝ ΔΥΟ ΠΡΟΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΕΙΣ ΕΠΙΣΤΟΛΩΝ ΤΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΠΑΥΛΟΥ

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΥΠΕΥΘΥΝΗ : Κυριακούλα Παπαδημητρίου, Καθηγήτρια, Τμήμα Ποιμαντικής και Κοινωνικής Θεολογίας, Διευθύντρια Εργαστηρίου Βιβλικών Σπουδών

ΧΡΟΝΙΚΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ: Το Πρόγραμμα διεξάγεται κατά το εαρινό εξάμηνο του 2020 (Μάρτιο-Μάιο), διαρκεί **δέκα (10) εβδομάδες**, στη διάρκεια των οποίων θα προσφέρονται στους εκπαιδευόμενους 2 τρίωρα μαθήματα ανά εβδομάδα, στα οποία –παράλληλα με τη διδασκαλία– θα γίνεται πρακτική άσκηση και θα απαιτείται εξέταση με τη συμπλήρωση ερωτηματολογίων και την παράδοση επιμέρους εργασιών.

Δ.Ω. και ECTS: Το σύνολο των διδακτικών ωρών ανέρχεται στις **60 ώρες** και ο συνολικός φόρτος εργασίας με την παρακολούθηση, την άσκηση, τη μελέτη, την εξέταση και τη σύνταξη των εργασιών αντιστοιχεί σε **5 ECTS**.

Χορηγείται ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΤΙΚΟ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗΣ από το Α.Π.Θ.

Β΄ ΔΡΑΣΗ

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ

ΣΗΜΕΙΩΤΙΚΗ ΚΑΙ ΒΙΒΛΟΣ

Βλ. διαδικτυακή ενημέρωση στην ιστοσελίδα [orthodoxianewsagency.gr](https://www.orthodoxianewsagency.gr):

<https://www.orthodoxianewsagency.gr/epikairotita/einai-kalo-na-sympraksei-i-simeiotiki-me-tin-theologia/?fbclid=IwAR2xRUuVEgIN521FDrNWzIcPjgCxsIV8uA0hTIm3EoSkznrchEC5Qnj0TfU>

3^ο ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ «ΣΗΜΕΙΩΤΙΚΗ ΚΑΙ ΒΙΒΛΟΣ» (2016-17) “ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΡΑΞΗ ΣΤΗ ΘΕΩΡΙΑ”

Το Εργαστήριο Βιβλικών Σπουδών (Biblical Studies Lab) του Τμήματος Ποιμαντικής και Κοινωνικής Θεολογίας του Α.Π.Θ. διοργανώνει το 3^ο Σεμινάριο «Σημειωτική και Βίβλος», το οποίο αναπτύσσει θέματα εφαρμογής της σημειωτικής θεωρίας σε κείμενα της Βίβλου, με σκοπό την ερμηνευτική της κατανόηση με σύγχρονους τρόπους προσέγγισης του νοήματός της. Το σεμινάριο γίνεται σε συνεργασία με το Εργαστήριο Σημειωτικής (SemioLab) της Φιλοσοφικής Σχολής του Α.Π.Θ. και με το Κέντρο Ανάλυσης Θρησκευτικού Λόγου (CADIR) της Θεολογικής Σχολής του Καθολικού Πανεπιστημίου της Λυών.

Οι ημερομηνίες διεξαγωγής είναι **24-25-26-27-28 Απριλίου 2017** στη Θεολογική Σχολή Θεσσαλονίκης και θα διδάξει ο π. Γεώργιος Βασιλάκης, υποψήφιος διδάκτορας στη Σημειωτική Ανάλυση της Αγίας Γραφής του Université Catholique de Lyon και διδάσκων στη Θεολογική Σχολή του ίδιου Πανεπιστημίου. Ειδικός προσκεκλημένος του φετινού σεμιναρίου είναι ο **αναπληρωτής καθηγητής της Φιλοσοφικής Σχολής του Α.Π.Θ. κ. Ευάγγελος Κουρδής**, ειδικός σε θέματα της Σημειωτικής, ο οποίος θα παρουσιάσει σχετική εισήγηση.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ					
Ωρες	Δευτέρα 24 Απριλίου	Τρίτη 25 Απριλίου	Τετάρτη 26 Απριλίου	Πέμπτη 27 Απριλίου	Παρασκευή 28 Απριλίου
17.00-20.00	Προλογίζοντας τους Προλόγους (αίθουσα συνεδριάσεων 4 ^{ου} ορόφου)	Προλογικές Σημειωτικές Δομές (αίθουσα συνεδριάσεων 4 ^{ου} ορόφου)	Ανάλυση του προλόγου της προς Κολοσσαείς Επιστολής (αίθουσα συνεδριάσεων 4 ^{ου} ορόφου)	Ανάλυση του προλόγου της προς Ρωμαίους Επιστολής (αίθουσα συνεδριάσεων 4 ^{ου} ορόφου)	«Όψεις της σημειωτικής Θεωρίας σήμερα» Ειδικός εισηγητής: κ. Ευάγγελος Κουρδής αναπλ. Καθηγητής Α.Π.Θ. (αίθουσα συνεδριάσεων)

Χορηγείται Βεβαίωση συμμετοχής υπογεγραμμένη από τα τρία συνεργαζόμενα Εργαστήρια/Κέντρα.

Επιστημονική υπεύθυνη: Κυριακούλα Παπαδημητρίου, αναπλ. Καθηγήτρια, Διευθύντρια Εργαστηρίου Βιβλικών Σπουδών Τμ. Ποιμαντικής και Κοινωνικής Θεολογίας Α.Π.Θ.

4^ο ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ «ΣΗΜΕΙΩΤΙΚΗ ΚΑΙ ΒΙΒΛΟΣ» (2017-18)

“Ο ΕΥ-ΑΓΓΕΛΙΚΟΣ ΛΟΓΟΣ ΣΥΝΑΝΤΑ ΤΗ ΘΕΩΡΙΑ ΤΟΥ ΛΟΓΟΥ”

Από τις 12 έως τις 16 Φεβρουαρίου 2018 το **Εργαστήριο Βιβλικών Σπουδών (Biblical Studies Lab)** του **Τμήματος Ποιμαντικής και Κοινωνικής Θεολογίας Α.Π.Θ.** διοργάνωσε το 4^ο Σεμινάριο «Σημειωτική και Βίβλος», σε συνεργασία με το **Εργαστήριο Σημειωτικής (SemioLab)** της **Φιλοσοφικής Σχολής Α.Π.Θ.** και με το **Κέντρο Ανάλυσης Θρησκευτικού Λόγου (CADIR)** της Θεολογικής Σχολής του Καθολικού Πανεπιστημίου της Λυών.

Το σεμινάριο αναπτύσσει θέματα εφαρμογής της σημειωτικής θεωρίας σε κείμενα της Βίβλου, με σκοπό την ερμηνευτική της κατανόηση με σύγχρονους τρόπους προσέγγισης του νοήματός της. Διδάσκει ο π. Γεώργιος Βασιλάκης, υποψήφιος διδάκτορας στη Σημειωτική Ανάλυση της Αγίας Γραφής του Τμήματος Ποιμαντικής και Κοινωνικής Θεολογίας του Α.Π.Θ. και ερευνητής του Κέντρου Ανάλυσης Θρησκευτικού Λόγου (CADIR) του Καθολικού Πανεπιστημίου της Λυών. Ειδική εισήγηση έγινε εφέτος από την **αναπληρώτρια καθηγήτρια του Τμήματος Αρχιτεκτόνων του Α.Π.Θ. κ. Λία Γυιόκα**, με θέμα: «Σημειωτικές ερμηνείες στην Ιστορία της Τέχνης».

Το σεμινάριο παρακολούθησαν προπτυχιακοί και μεταπτυχιακοί φοιτητές, καθώς και υποψήφιοι διδάκτορες, του Τμήματος Ποιμαντικής και Κοινωνικής Θεολογίας και άλλων Τμημάτων του Α.Π.Θ., όπως του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας, Φιλολογίας, Γαλλικής Φιλολογίας, Νομικής, αλλά και Θετικών Επιστημών. Παρακολούθησαν, επίσης, και άλλοι ακαδημαϊκά ενδιαφερόμενοι, όπως σημειωτικοί και κοινωνιολόγοι, ενώ συμμετείχαν και μέλη ΔΕΠ του Τμήματος, αλλά και άλλων Τμημάτων.

Το πρόγραμμα διδασκαλίας ήταν το εξής:

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ					
Ωρες	Δευτέρα 12 Φεβρουαρίου	Τρίτη 13 Φεβρουαρίου	Τετάρτη 14 Φεβρουαρίου	Πέμπτη 15 Φεβρουαρίου	Παρασκευή 16 Φεβρουαρίου
17.00- 20.00	Θεωρητική εισαγωγή: Η γενετική διαδρομή	Αναγγελία και Άρνηση	Αναγγελία και Αποδοχή. Πρώτες συνέπειες: Η Ελισάβετ.		Πρώτες συνέπειες: Η Μαρία Συνθετικός Απολογισμός
19.00- 21.00				Ειδική Εισήγηση: «Σημειωτικές ερμηνείες στην Ιστορία της Τέχνης». Αν Καθ. Γυιόκα Λία	

Χορηγείται Βεβαίωση συμμετοχής υπογεγραμμένη από τα τρία συνεργαζόμενα Εργαστήρια/Κέντρα.

Επιστημονική υπεύθυνη: Κυριακούλα Παπαδημητρίου, αναπλ. Καθηγήτρια, Διευθύντρια Εργαστηρίου Βιβλικών Σπουδών Τμ. Ποιμαντικής και Κοινωνικής Θεολογίας Α.Π.Θ.

5^ο ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ «ΣΗΜΕΙΩΤΙΚΗ ΚΑΙ ΒΙΒΛΟΣ» (2018-19)
“ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΚΑΙ ΣΧΕΣΕΙΣ: ΟΙ ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ ΠΡΟΣΕΥΧΗΣ”

Το Εργαστήριο Βιβλικών Σπουδών (Biblical Studies Lab) του Τμήματος Ποιμαντικής και Κοινωνικής Θεολογίας Α.Π.Θ. διοργάνωσε για πέμπτη συνεχή φορά το 5^ο Σεμινάριο «Σημειωτική και Βίβλος». Το σεμινάριο αναπτύσσει θέματα εφαρμογής της σημειωτικής θεωρίας σε κείμενα της Βίβλου, με σκοπό την ερμηνευτική της κατανόηση με σύγχρονους τρόπους προσέγγισης του νοήματός της, και γίνεται σε συνεργασία με το Εργαστήριο Σημειωτικής (SemioLab) της Φιλοσοφικής Σχολής Α.Π.Θ. και με το Κέντρο Ανάλυσης Θρησκευτικού Λόγου (CADIR) της Θεολογικής Σχολής του Καθολικού Πανεπιστημίου της Λυών.

Θέμα του φετινού σεμιναρίου ήταν: **«ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΚΑΙ ΣΧΕΣΕΙΣ: ΟΙ ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ ΠΡΟΣΕΥΧΗΣ»** και πραγματοποιήθηκε κατά τις **25-26-27-28 Φεβρουαρίου και 1 Μαρτίου 2019** στη Θεολογική Σχολή Θεσσαλονίκης. Μελετήθηκε το κείμενο της Κυριακής προσευχής (Λουκ. 11, 1-4), η σημειωτική ανάλυση του οποίου έδειξε ότι προβάλλονται σχέσεις δομημένες σε ένα πλέγμα αντικειμένων, που λειτουργούν ως κόμβοι μέσα στο σημασιολογικό του σύστημα: ο άρτος ως σημαίνον της δωρεάς, το χρέος ως σημαίνον της ελευθερίας, ο πειρασμός ως σημαίνον της δύναμης του Θεού.

Δίδαξε ο **π. Γεώργιος Βασιλάκης**, ερευνητής του Κέντρου Ανάλυσης Θρησκευτικού Λόγου (CADIR) του Καθολικού Πανεπιστημίου της Λυών. Ειδικός καλεσμένος εισηγητής ήταν ο ομ. καθηγητής της Φιλοσοφικής Σχολής του Α.Π.Θ. **Μιχάλης Κοκκώνης** με θέμα: **“ΤΑ ΒΙΒΛΙΚΑ ΕΠΗ ΣΤΗ ΜΕΤΑΒΑΣΗ ΑΠΟ ΤΟ ΠΑΛΙΟ ΣΤΟ ΝΕΟ ΧΟΛΥΓΟΥΝΤ”**.

Οι αιτήσεις των συμμετεχόντων ανήλθαν στις 45 και μεταξύ αυτών περιλαμβάνονται, εκτός από μεταπτυχιακούς φοιτητές και υποψηφίους διδάκτορες του Τμήματος (9) και φοιτητές μας (15), επίσης θεολόγοι (5), φιλόλογοι και φοιτητές Φιλολογίας (6), μεταπτυχιακοί και υποψήφιοι διδάκτορες άλλων Τμημάτων (3), και άλλοι ενδιαφερόμενοι.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ					
Ώρες	Δευτέρα 25 Φεβρουαρίου	Τρίτη 26 Φεβρουαρίου	Τετάρτη 27 Φεβρουαρίου	Πέμπτη 28 Φεβρουαρίου	Παρασκευή 1 Μαρτίου
17.00- 20.00	Θεωρητική εισαγωγή: Η σημειωτική των κειμένων και τα μοντέλα της	Χαρτογραφώντας τις εικόνες. Το μοντέλο ‘Ανάγλυφο’	Εικονοειδής ανάλυση. Το μοντέλο ‘Βιτρώ’		Εικονοειδής ανάλυση (συνέχεια). Συμπεράσματα
18.00- 21.00				Ειδική Εισήγηση: «Τα βιβλικά έπη στη μετάβαση από το παλιό στο νέο Χόλυγουντ». Ομ. Καθ. Μιχ. Κοκκώνης	

Χορηγείται Βεβαίωση συμμετοχής υπογεγραμμένη από τα τρία συνεργαζόμενα Εργαστήρια/Κέντρα.

Επιστημονική υπεύθυνη: Κυριακούλα Παπαδημητρίου, Καθηγήτρια, Διευθύντρια Εργαστηρίου Βιβλικών Σπουδών Τμ. Ποιμαντικής και Κοινωνικής Θεολογίας Α.Π.Θ.

6^ο ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ «ΣΗΜΕΙΩΤΙΚΗ ΚΑΙ ΒΙΒΛΟΣ» (2019-20) **“Εν ἀρχῇ ἦν ὁ Λόγος”**

Το Εργαστήριο Βιβλικών Σπουδών (Biblical Studies Lab) του Τμήματος Ποιμαντικής και Κοινωνικής Θεολογίας Α.Π.Θ. διοργάνωσε για έκτη συνεχή φορά το 6^ο Σεμινάριο «Σημειωτική και Βίβλος» Το σεμινάριο αναπτύσσει θέματα εφαρμογής της σημειωτικής θεωρίας σε κείμενα της Βίβλου, με σκοπό την ερμηνευτική της κατανόηση με σύγχρονους τρόπους προσέγγισης του νοήματός της, και γίνεται σε συνεργασία με το Εργαστήριο Σημειωτικής (SemioLab) της Φιλοσοφικής Σχολής Α.Π.Θ. και με το Κέντρο Ανάλυσης Θρησκευτικού Λόγου (CADIR) της Θεολογικής Σχολής του Καθολικού Πανεπιστημίου της Λυών.

Θέμα του φετινού σεμιναρίου ήταν: «**Εν ἀρχῇ ἦν ὁ Λόγος**» και πραγματοποιήθηκε κατά τις **24-25-26-27-28 Φεβρουαρίου 2020** στη Θεολογική Σχολή Θεσσαλονίκης. Μελετήθηκε ο πρόλογος του κατά Ιωάννην Ευαγγελίου (Ιωάνν. 1!1-18), η σημειωτική ανάλυση του οποίου έδειξε ότι προβάλλονται οι σχέσεις του Λόγου με τον Θεό και με τα Πάντα, καθώς και οι λειτουργίες του Λόγου ως χώρος, όπου δρουν η ζωή και το φως.

Δίδαξε ο **π. Γεώργιος Βασιλάκης**, ερευνητής του Κέντρου Ανάλυσης Θρησκευτικού Λόγου (CADIR) του Καθολικού Πανεπιστημίου της Λυών. Ειδικοί καλεσμένοι εισηγητές είναι η Κάριν **Boklund-Λαγοπούλου**, ομότιμη καθηγήτρια Αγγλικής Φιλολογίας Α.Π.Θ. και ο **Αλέξανδρος-Φαίδων Λαγόπουλος**, ομότιμος καθηγητής Πολιτισμολογίας Α.Π.Θ. και αντεπιστέλλον μέλος της Ακαδημίας Αθηνών με θέμα:

«ΣΗΜΕΙΩΤΙΚΗ ΑΦΗΓΗΜΑΤΟΛΟΓΙΑ: ΜΙΑ ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΟΥ ἌΡΧΟΝΤΑ ΤΩΝ ΔΑΚΤΥΛΙΔΙΩΝ ΜΕ ΤΗ ΜΕΘΟΔΟ ΤΟΥ Α.-J. GREIMAS»

Οι αιτήσεις των συμμετεχόντων ανήλθαν στις 72 και μεταξύ αυτών περιλαμβάνονται, εκτός από φοιτητές, μεταπτυχιακούς φοιτητές και υποψηφίους διδάκτορες του Τμήματος, επίσης θεολόγοι, φιλόλογοι και φοιτητές Φιλολογίας, μεταπτυχιακοί και υποψήφιοι διδάκτορες άλλων Τμημάτων, και άλλοι ενδιαφερόμενοι.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ 2020					
Ἵρες	Δευτέρα 24 Φεβρουαρίου	Τρίτη 25 Φεβρουαρίου	Τετάρτη 26 Φεβρουαρίου	Πέμπτη 27 Φεβρουαρίου	Παρασκευή 28 Φεβρουαρίου
17.00- 20.00	Προλογίζοντας τον Πρόλογο (αίθουσα συνεδριάσεων 4 ^{ου} ορόφου)	Ανάλυση Εικονιστικών Σχημάτων – Ανάγλυφο (αίθουσα συνεδριάσεων 4 ^{ου} ορόφου)	Ανάλυση της Εκφώνησης – Βιτρώ (αίθουσα συνεδριάσεων 4 ^{ου} ορόφου)	Αφηγηματική ανάλυση του Ἄρχοντα των Δακτυλιδίων με την μέθοδο του Α.-J. Greimas Ειδικοί εισηγητές: Karin Boklund-Λαγοπούλου και	Πρόλογος επίλογος – Συμπεράσματα (αίθουσα συνεδριάσεων 4 ^{ου} ορόφου)

				Αλέξανδρος-Φαίδων Λαγόπουλος (αίθουσα συνεδριάσεων)	
--	--	--	--	---	--

Χορηγείται Βεβαίωση συμμετοχής υπογεγραμμένη από τα τρία συνεργαζόμενα Εργαστήρια/Κέντρα.

Επιστημονική υπεύθυνη: Κυριακούλα Παπαδημητρίου, Καθηγήτρια, Διευθύντρια Εργαστηρίου Βιβλικών Σπουδών Τμ. Ποιμαντικής και Κοινωνικής Θεολογίας Α.Π.Θ.

Γ΄ ΔΡΑΣΗ

EXEGETICUM

Σεμινάριο Ορθοδόξου Ερμηνευτικής Θεολογίας

Το Exegeticum – Σεμινάριο Ορθοδόξου Ερμηνευτικής Θεολογίας λειτουργεί μέσα στα πλαίσια του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών του Τμήματος Ποιμαντικής και Κοινωνικής Θεολογίας σε μόνιμη βάση ως επιστημονικό colloquium μεταπτυχιακών ερμηνευτικών σπουδών σύμφωνα με απόφαση της Γ.Σ. αρ. 379/12-07-2006 του Τμήματος. Διοργανώνεται από τους υπεύθυνους καθηγητές των μεταπτυχιακών ειδικοτήσεων Αγίας Γραφής, Πατρολογίας και Αγιολογίας, και Θρησκευολογίας, οι οποίοι είναι όλοι μέλη του Τομέα Αγίας Γραφής και Πατερικής Γραμματείας του Τμήματος.

Το «Exegeticum Σεμινάριο Ορθοδόξου Ερμηνευτικής Θεολογίας» απευθύνεται κυρίως στους μεταπτυχιακούς φοιτητές του Τομέα Αγίας Γραφής και Πατερικής Γραμματείας, ενώ είναι ανοιχτό σε κάθε ακαδημαϊκά ενδιαφερόμενο. Σκοπός του σεμιναρίου είναι η επιστημονική ενημέρωση και συζήτηση με βάση τις τρέχουσες εξελίξεις στη διεθνή έρευνα για τις βιβλικές σπουδές, ο οποίος θεραπεύεται κυρίως με την πρόσκληση ακαδημαϊκών δασκάλων και ερευνητών από την Ελλάδα και το εξωτερικό.

Από το ακαδημαϊκό έτος 2016-17 (έτος ίδρυσης του Εργαστηρίου Βιβλικών Σπουδών) το Exegeticum λειτουργεί υπό την ευθύνη του Εργαστηρίου Βιβλικών Σπουδών του Τμήματος Ποιμαντικής και Κοινωνικής Θεολογίας ως μία από τις δράσεις του. Οι εργασίες του Exegeticum συντονίζονται από τον Διευθυντή του Εργαστηρίου Βιβλικών Σπουδών (βλ. ΦΕΚ τ. Β΄, 3060, 26/09/2016, ΥΑ 3635, άρθρο 3, τελ. παρ.).

Το Exegeticum διατηρεί δική του ιστοσελίδα υπό την ευθύνη του Διευθυντή του Εργαστηρίου Βιβλικών Σπουδών, όπου αναρτώνται όλες οι δραστηριότητές του: <https://websites.auth.gr/biblicalstudieslab/ekpaideysh1/>

ΘΕΜΑΤΙΚΟΣ ΑΞΟΝΑΣ ΑΚΑΔ. ΕΤΟΥΣ 2016-17

ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΗ ΚΑΙ ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ ΣΤΑ ΚΕΙΜΕΝΑ ΤΗΣ ΑΓΙΑΣ ΓΡΑΦΗΣ

ΗΜ/ΝΙΑ	ΕΙΣΗΓΗΤΗΣ	ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ
--------	-----------	-----------

1	3 Νοεμβρίου	Hans Eideneier , ομότιμος καθηγητής Βυζαντινολογίας και Νεοελληνικής Φιλολογίας, του Πανεπιστημίου του Αμβούργου, με θέμα: «Θρησκεία και Γλώσσα»	Ευ. Δάφνη
2	15 Δεκεμβρίου	Ulla Tervahauta , Μεταδιδακτορική ερευνήτρια στον Τομέα Βιβλικών Σπουδών της Θεολογικής Σχολής του Πανεπιστημίου του Ελσίνκι, με θέμα: «The Ascent of the Soul in the Nag Hammadi Treatise Authentikos Logos and Related Literature»	Αικ. Τσαλαμπούνη
3	19 Ιανουαρίου	Χαράλαμπος Ατματζίδης , αν. Καθηγητής Καινής Διαθήκης Τμήματος Θεολογίας Α.Π.Θ., με θέμα: «Παύλεια θεολογία και σύγχρονα φιλοσοφικά ρεύματα. Η πολιτική πρόσληψη της θεολογίας του απ. Παύλου από τον Jacob Taubes»	Κ. Παπαδημητρίου
4	16 Φεβρουαρίου	Κυριακούλα Παπαδημητρίου , αν. Καθηγήτρια Καινής Διαθήκης του Τμήματος, με θέμα: «Η λατρευτική γλώσσα στην προς Γαλάτας Επιστολή του απ. Παύλου»	
5	Τρίτη 28-Πέμπτη 30 Μαρτίου	Διεθνές συνέδριο Τμήματος: «1517-2017: 500 χρόνια από τη Μεταρρύθμιση»	
6	Τρίτη 4 Απριλίου	Reimund Bieringer , Παν/στήμιο KU Leuven, Peter Oakes , Παν/στήμιο Manchester, Dominika Kurek-Chomyc , Παν/στήμιο Hope Liverpool, Αικατερίνη Τσαλαμπούνη , Α.Π.Θ.: Επιστημονικό συμπόσιο Εργαστηρίου Βιβλικών Σπουδών με θέμα: «Οι Γυναίκες ως διακόνισσες στην πρώτη Εκκλησία»	Αικ. Τσαλαμπούνη
7	Παρασκευή 28 Απριλίου	Ευάγγελος Κουρδής , Αναπληρωτής Καθηγητής του Τμήματος Γαλλικής Φιλολογίας του Α.Π.Θ. και αναπλ. Διευθυντής του Εργαστηρίου Σημειωτικής της Φιλοσοφικής Σχολής	Κ. Παπαδημητρίου

		Α.Π.Θ., στο Σεμινάριο, με θέμα: «Όψεις της σημειωτικής θεωρίας σήμερα»	
8	Πέμπτη 22 Ιουνίου	Αικατερίνη Τσαλαμπούνη , Επίκουρη Καθηγήτρια Καινής Διαθήκης του Τμήματος, με θέμα: «Βάπτισμα - θάνατος - ανάσταση: ερμηνεία και πρόσληψη του Ρωμ 6,1-14»	

ΘΕΜΑΤΙΚΟΣ ΑΞΟΝΑΣ ΑΚΑΔ. ΕΤΟΥΣ 2017-18

ΜΕΤΑΦΡΑΣΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΑΛΛΕΣ ΕΡΜΗΝΕΥΤΙΚΕΣ ΑΝΑΓΝΩΣΕΙΣ ΤΗΣ ΒΙΒΛΟΥ

	ΗΜ/ΝΙΑ	ΕΙΣΗΓΗΤΗΣ	ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ
1	12 Οκτωβρίου	Andrew Faulkner , καθηγητής Κλασικής Φιλολογίας, διευθυντής του Ινστιτούτου Ελληνιστικών Σπουδών, Waterloo, Καναδάς, με θέμα: «Η Μετάφρασις των Ψαλμών σε εξαμέτρους: Γνήσιο έργο του Απολλιναρίου Λαοδικείας;»	Σ. Πασχαλίδης
2	7 Δεκεμβρίου	π. Ειρηναίος Χατζηεφραιμίδης , καθηγητής Ορθοδοξίας και Πολιτισμού, του Παιδαγωγικού Τμήματος Δημοτικής Εκπαίδευσης Φλώρινας, στο Πανεπιστήμιο Δυτικής Μακεδονίας, με θέμα: «Από τον sensus στον consensus δύο δεινών ερμηνευτών της Αγίας Γραφής»	Κ. Παπαδημητρίου
3	25 Ιανουαρίου	Χρήστος Σιμελίδης , επίκουρος καθηγητής Ελληνικής Φιλολογίας της Ύστερης Αρχαιότητας και της Μεσαιωνικής Ελληνικής Φιλολογίας, με θέμα: «Ο ποιητής Νόννος Πανοπολίτης ως ερμηνευτής του κατά Ιωάννην Ευαγγελίου»	Σ. Πασχαλίδης – Κ. Παπαδημητρίου
4	15 Φεβρουαρίου	Λία Γυιόκα , αναπλ. καθηγήτρια Ιστορίας και Θεωρίας της Τέχνης, Τμ. Αρχιτεκτόνων Α.Π.Θ., με θέμα: «Σημειωτικές ερμηνείες στην Ιστορία της Τέχνης»	Κ. Παπαδημητρίου
5	15 Μαρτίου	Αλέξης Χρυσοστάλης , Δρ, Βυζαντινολόγος στο Collège de France, Παρίσι, με θέμα: «Ὁς ἐν μορφῇ θεοῦ ὑπάρχων ... μορφὴν δούλου λαβών	Χρ. Νάσσης

		(Φιλιπ. β' 6-7)». Ο ομολογητής Νικηφόρος Κωνσταντινουπόλεως και ο όρος «μορφή» στο Κατά Εύσεβίου σύγγραμμά του»	
6	26 Απριλίου	Paul-Gerhard Klumbies, καθηγητής Βιβλικών Σπουδών και Καινής Διαθήκης του Ινστιτούτου Ευαγγελικής Θεολογίας Πανεπιστημίου Kassel της Γερμανίας, με θέμα: «The "Theology of the New Testament" as a Literary Genre»	Κ. Παπαδημητρίου
7	10 Μαΐου	Michele Cutino , καθηγητής της Αρχαίας Χριστιανικής Γραμματείας στη Σχολή της Καθολικής Θεολογίας του Πανεπιστημίου του Στρασβούργου, με θέμα: «Eusèbe et le canon du Nouveau Testament»	Χρ. Φιλιώτης

ΘΕΜΑΤΙΚΟΣ ΑΞΟΝΑΣ ΑΚΑΔ. ΕΤΟΥΣ 2018-19

ΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΕΣ ΚΑΙ ΑΝΘΡΩΠΟΛΟΓΙΚΕΣ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΕΙΣ ΣΤΑ ΚΕΙΜΕΝΑ ΤΗΣ ΑΓΙΑΣ ΓΡΑΦΗΣ

	ΗΜ/ΝΙΑ	ΕΙΣΗΓΗΤΗΣ	ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ
1	12 Οκτωβρίου	Holger Strutwolf, Klaus Wachtel, Hugh Houghton, Martin Karrer, Christian Askeland, Ιωάννης Καραβιδόπουλος, Αικατερίνη Τσαλαμπούνη , ερευνητές και συνεργάτες της Editio Critica Major της Καινής Διαθήκης (Münster), με θέμα: «Κριτική του κειμένου της Καινής Διαθήκης. Ιστορία και προοπτικές»	Αικ. Τσαλαμπούνη
2	22 Νοεμβρίου	Χρήστος Οικονόμου , ομ. καθηγητής Τμήματος και Πρόεδρος του Τμήματος Θεολογίας του Πανεπιστημίου Λευκωσίας Κύπρου, με θέμα: «Συμβολή της Παύλειας ανθρωπολογίας στον πολιτισμό»	Κ. Παπαδημητρίου
3	13 Δεκεμβρίου	Ευαγγελία Δάφνη , αναπλ. καθηγήτρια Τμήματος, με θέμα: «Θεός και άνθρωπος στη <i>Σοφία Σολομώντος</i> »	ΑΝΑΒΛΗΘΗΚΕ λόγω εκτάκτων καιρικών συνθηκών στο ΑΠΘ

4	24 Ιανουαρίου	Μόσχος Γκουτζιούδης , επίκ. καθηγητής Τμήματος Θεολογίας, με θέμα: «Βιβλική Αρχαιολογία»	Κ. Παπαδημητρίου
5	28 Φεβρουαρίου	Μιχάλης Κοκκώνης , ομ. καθηγητής Αγγλικής Γλώσσας και Φιλολογίας Α.Π.Θ., με θέμα: «Τα βιβλικά έπη στη μετάβαση από το παλιό στο νέο Χόλιγουντ. Μια σημειωτική προσέγγιση»	Κ. Παπαδημητρίου
6	21 Μαρτίου	π. Ειρηναίος Χατζηφραιμίδης , καθηγητής του Παιδαγωγικού Τμήματος Δημοτικής Εκπαίδευσης του Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας, με γνωστικό αντικείμενο 'Ορθοδοξία και Πολιτισμός', με θέμα: «Κανόνες ερμηνείας της Γραφής κατά το De Doctrina Christiana του ιερού Αυγουστίνου»	Κ. Παπαδημητρίου
7	10 Απριλίου (Τετάρτη)	Geert Van Oyen , καθηγητής Παλαιάς και Καινής Διαθήκης στη Σχολή Θεολογίας του Καθολικού Πανεπιστημίου της Λουβαίν, με θέμα: «Narrative criticism and reader-response criticism of the Gospel of Mark»	Χρ. Φιλιώτης
8	16 Μαΐου	Régine Hunziker-Rodewald , καθηγήτρια της Παλαιάς Διαθήκης στη Σχολή Προτεσταντικής Θεολογίας του Πανεπιστημίου του Στρασβούργου, με θέμα: «The suffering in the Old Testament (Ps 88, Lamentation 1, Job, Juges 11)»	Χρ. Φιλιώτης

ΘΕΜΑΤΙΚΟΣ ΑΞΟΝΑΣ ΑΚΑΔ. ΕΤΟΥΣ 2019-20

ΘΕΜΑΤΑ ΕΡΜΗΝΕΥΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΛΗΨΗΣ ΤΗΣ ΒΙΒΛΟΥ

	ΗΜ/ΝΙΑ	ΕΙΣΗΓΗΤΗΣ	ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ
1	6 Νοεμβρίου	Michele Cutino , Καθηγητής Αρχαίας Χριστιανικής Γραμματείας Τμ. Καθολικής Θεολογίας Παν. Στρασβούργου Françoise Vinel , ομ. Καθηγήτρια Αρχαίας Χριστιανικής Γραμματείας Τμ. Καθολικής Θεολογίας Παν. Στρασβούργου	Διεθνές Συνέδριο Τμήματος: «Αθανάσιος Αλεξανδρείας και Ιλάριος Πικταβίου. Μεταξύ Ανατολής και Δύσης»

		Απόστολος Κραλίδης , Καθηγητής Ιστορίας των Θρησκειών Τμ. Ποιμαντικής και Κοινωνικής Θεολογίας Α.Π.Θ. με θέμα: “Ζητήματα μεθοδολογίας της θεολογικής έρευνας” Προεδρεύει: Αικ. Τσαλαμπούνη , αναπλ. Καθηγήτρια Καινής Διαθήκης του Τμήματος.	
2	19 Δεκεμβρίου	Αικ. Τσαλαμπούνη , αναπλ. καθηγήτρια Καινής Διαθήκης του Τμήματος, με θέμα: «Αισθητική και ιστορία της πρόσληψης: δυνατότητες και όρια ενός νέου ερμηνευτικού εργαλείου»	
3	23 Ιανουαρίου	Lourdes García Ureña, καθηγήτρια Φιλολογίας και Θεολογίας της Σχολής Ανθρωπιστικών Σπουδών του Πανεπιστημίου San Pablo της Μαδρίτης, με θέμα: “The Book of Revelation: a Chromatic Story”	Αικ. Τσαλαμπούνη Κ. Παπαδημητρίου
4	27 Φεβρουαρίου ΔΙΑΔΙΚΤΥΑΚΑ	Karin Boklund-Lagorouliou και Αλέξανδρος-Φαίδων Λαγόπουλος , ομότιμη καθηγήτρια Συγκριτικής Λογοτεχνίας του Τμήματος Αγγλικής Φιλολογίας του Α.Π.Θ., με θέμα: «Η γεωγραφία της Μέσης Γης στον “Άρχοντα των Δαχτυλιδιών”»	Κ. Παπαδημητρίου
5	2 Απριλίου ΔΙΑΔΙΚΤΥΑΚΑ	Nathan J. Moser , καθηγητής της Εβραϊκής Βίβλου και των Βιβλικών γλωσσών στη Θεολογική Σχολή SEUT (Seminario Evangélico Unido de Teología) Μαδρίτης και Καθηγητής Θρησκευολογίας επί θητεία στο Indiana Wesleyan University των Η.Π.Α., με θέμα: “The Reception & Relevance of the Isaianic Servant Songs in Latin American Contexts”	Κ. Παπαδημητρίου Αθ. Παπαρνάκης
6	4 Ιουνίου ΔΙΑΔΙΚΤΥΑΚΑ	πρωτ. Γεώργιος Δράγας , καθηγητής Πατρολογίας και Πατερικής Θεολογίας, διδάσκων στην Ορθοδοξη Θεολογική Σχολή του Αγίου Βλαδιμήρου, Νέα Υόρκη, ΗΠΑ, με θέμα: “Κόσμος και άνθρωπος στην πρώτη όμιλία του Ώριγένη στο βιβλίο τής Γενέσεως”	Αθ. Παπαρνάκης

Δ΄ ΔΡΑΣΗ

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΕΣ ΣΥΝΑΝΤΗΣΕΙΣ – ΔΙΑΛΕΞΕΙΣ

ΔΙΕΘΝΕΣ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ ΣΥΜΠΟΣΙΟ ΟΙ ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΩΣ ΔΙΑΚΟΝΙΣΣΕΣ ΣΤΗΝ ΠΡΩΤΗ ΕΚΚΛΗΣΙΑ

Το Εργαστήριο Βιβλικών Σπουδών του Τμήματος διοργανώνει επιστημονικό συμπόσιο με θέμα: "Οι Γυναίκες ως διακόνισσες στην πρώτη Εκκλησία" την **Τρίτη 4 Απριλίου 2017** και ώρα 17.30 στην αίθουσα συνεδριάσεων της Θεολογικής Σχολής.

Εισηγητές: **Reimund Bieringer** (Παν/στήμιο KU Leuven)
Peter Oakes (Παν/στήμιο Manchester)
Dominika Kurek-Chomyc (Παν/στήμιο Hope Liverpool)
Αικατερίνη Τσαλαμπούνη (Α.Π.Θ.).

Επιστημονική υπεύθυνη: Αικατερίνη Τσαλαμπούνη, επίκ. Καθηγήτρια

Βλ. <http://blog.past.auth.gr/?p=552>

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΔΙΑΛΕΞΗ ΤΗΣ ΟΜΑΔΑΣ "Vital-DH" "VITAL-DH: THE SURPRISING MARRIAGE OF DIGITAL HUMANITIES AND BIOINFORMATICS"

Το Εργαστήριο Βιβλικών Σπουδών του Τμήματος διοργανώνει επιστημονική συνάντηση με θέμα: "Vital-DH: The surprising marriage of Digital Humanities and Bioinformatics", τη **Δευτέρα 26 Μαρτίου 2018** και ώρα 18.00 στην αίθουσα συνεδριάσεων της Θεολογικής Σχολής.

Εισηγήτριες: **Sara Schulthess**, Postdoc at Vital-DH projects@Vital-IT

Αναστασία Χασάπη, Ερευνήτρια / Υπολογιστική Βιολόγος

Σ'αυτή τη διάλεξη θα παρουσιάσουμε το τμήμα Ψηφιακών Ανθρωπιστικών Επιστημών Vital-DH, το οποίο συντέθηκε υπό το Ελβετικό Ινστιτούτο Βιοπληροφορικής και αποτελεί, από όσο γνωρίζουμε, τη μόνη διατμηματική δομή τέτοιου τύπου. Θα μιλήσουμε για ένα από τα project μας εν ονόματι HumaRec (<https://humarec.org>), στο οποίο διερευνούμε το πώς ο ψηφιακός ρυθμός παραγωγής και δημοσίευσης πληροφοριών μπορεί να μετασχηματίσει και να διαμορφώσει την έρευνα στις ανθρωπιστικές επιστήμες. Το HumaRec διερευνά αυτή την ερώτηση χρησιμοποιώντας σαν test-case ένα μοναδικό, τρίγωνο χειρόγραφο

της Νέας Διαθήκης, το Marciana Gr. Z. 11 (379), γραμμένο στα Ελληνικά, Λατινικά και Αράβικα. Η διάλεξη θα δοθεί στα Αγγλικά.

Βιογραφικά σημειώματα

Sara Schulthess, Postdoc at Vital-DH projects@Vital-IT

Sara Schulthess studied Theology at the University of Lausanne. During her doctoral research, she specialised in the study of Arabic manuscripts of the New Testament, more specifically in the letters of Paul. Simultaneously, she developed a strong interest for Digital Humanities. She defended her PhD thesis in 2016, entitled “The Arabic Manuscripts of the Letters of Paul of Tarsus. Come Back to a Neglected Field” (University of Lausanne / Radboud University of Nijmegen). She is currently working on a trilingual Greek-Latin-Arabic manuscript of the New Testament for the Swiss National Foundation project HumaReC (<https://humarec.org>) in the interdisciplinary team of Vital-IT at the Swiss Institute of Bioinformatics.

Αναστασία Χασάπη, Ερευνήτρια / Υπολογιστική Βιολόγος

Η Αναστασία γεννήθηκε και μεγάλωσε στη Θεσσαλονίκη, όπου σπούδασε Βιολογία. Στη συνέχεια έκανε μεταπτυχιακό στο πανεπιστήμιο της Γενεύης, στο αντικείμενο της Βιοπληροφορικής και της Πρωτεομικής. Ολοκλήρωσε τις σπουδές της με ένα διδακτορικό στο πανεπιστήμιο της Λωζάνης, με θέμα την υπολογιστική μοντελοποίηση γενετικών πληροφοριών. Ακολούθησε ένας χρόνος στην Hainan της Κίνας, όπου αφιερώθηκε στη διδασκαλία. Από την επιστροφή της και έπειτα εργάζεται στο Ελβετικό Ινστιτούτο Βιοπληροφορικής (SIB) και συγκεκριμένα στο κέντρο αριστείας Vital-IT με τον τίτλο της Ερευνήτριας Υπολογιστικής Βιολόγου, συμμετέχοντας σε ένα ευρύ φάσμα ερευνητικών δραστηριοτήτων. Η Αναστασία αποτελεί ένα από τα βασικά μέλη του τμήματος Ψηφιακών Ανθρωπιστικών Επιστημών της Vital-IT (Vital-DH), το οποίο έχει αναπτύξει πληθώρα εφαρμογών που χρησιμοποιούνται σε καθημερινή βάση από ερευνητές του τομέα. Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τις δραστηριότητες της ομάδας Vital-DH μπορείτε να επισκεφθείτε τον ιστότοπο: <https://vital-dh.vital-it.ch>

Επιστημονική υπεύθυνη: Αικατερίνη Τσαλαμπούνη, επίκ. Καθηγήτρια

ΣΕΙΡΑ ΔΙΑΛΕΞΕΩΝ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΟΥ ERASMUS ΤΟ ΚΑΤΑ ΜΑΡΚΟΝ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟ ΚΑΙ Η ΕΡΜΗΝΕΙΑ ΤΟΥ

Το Εργαστήριο Βιβλικών Σπουδών διοργανώνει σειρά ομιλιών με θέμα «**Το κατά Μάρκον Ευαγγέλιο και η ερμηνεία του**». Εισηγητής ο καθηγητής της Καινής Διαθήκης στη Θεολογική Σχολή του Πανεπιστημίου της Louvain **Geert van Oyen**. Το πρόγραμμα έχει ως εξής:

Δευτέρα 8.4.2019, ώρα 18.00, αιθ. Συνεδριάσεων 4^{ου} ορόφου

“From historical criticism to narrative criticism. New Testament methodology in seven-league boots”

Τρίτη 9.4.2019, ώρα 15.00, αιθ. Συνεδριάσεων 4^{ου} ορόφου

“The structure of Mark as a key to its understanding”

Τετάρτη 10.4.2019, ώρα 18.30, αιθ. Συνεδριάσεων 1^{ου} ορόφου
 “Narrative criticism and reader-response criticism of the Gospel of Mark”

Επιστημονική υπεύθυνη: Αικατερίνη Τσαλαμπούνη, αναπλ. καθηγήτρια

Βλ. <https://www.past.auth.gr/sites/default/files/%CE%9A%CE%B1%CF%84%CE%AC%20%CE%9C%CE%AC%CF%81%CE%BA%CE%BF%CE%BD%20van%20Oyen.pdf#overlay-context=el/node/2929>

ΣΕΙΡΑ ΔΙΑΛΕΞΕΩΝ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΟΥ ERASMUS
«ΤΟ ΧΡΩΜΑ ΣΤΟΝ ΑΡΧΑΙΟ ΚΟΣΜΟ ΚΑΙ ΣΤΗΝ ΚΑΙΝΗ ΔΙΑΘΗΚΗ»

Την εβδομάδα 20 με 23 Ιανουαρίου 2020 το Εργαστήριο Βιβλικών Σπουδών του Τομέα Αγία Γραφής και Πατερικής Γραμματείας φιλοξενεί την καθ. **Lourdes Garcia Urena**, του Πανεπιστημίου San Paolo της Μαδρίτης στο πλαίσιο των ανταλλαγών Erasmus. Η κ. Urena θα δώσει μία σειρά διαλέξεων με θέμα «Το χρώμα στον αρχαίο κόσμο και στην Καινή Διαθήκη».

Το πρόγραμμα έχει ως εξής:

Δευτέρα 20.1.2020, ώρα 18.00, αίθ. Συνεδριάσεων 4ου ορόφου (Θεολογική Σχολή)
 “The language of colour in the Bible: history of a research”

Τρίτη 21.1.2020, ώρα 18.00, αίθ. Συνεδριάσεων 4ου ορόφου (Θεολογική Σχολή)
 “What does colour mean today and in the Antiquity? Similarities and differences”

Τετάρτη 22.1.2020, ώρα 18.00, αίθ. Συνεδριάσεων 4ου ορόφου (Θεολογική Σχολή)
 “Practical study of chloros” (Workshop)

Πέμπτη 23.1.2020, ώρα 18.00, αίθ. Συνεδριάσεων 4ου ορόφου (EXEGETICUM)
 (Θεολογική Σχολή)
 “The Book of Revelation: a Chromatic Story”

Επιστημονική υπεύθυνη: Αικατερίνη Τσαλαμπούνη, αναπλ. καθηγήτρια

Βλ. <http://blog.past.auth.gr/?p=2222>